

VOKIETIJOS REIKALAVIMAI LIETUVAI

NORI, KAD KLAIPĖDOS KRAŠTE BŪTŲ VOKIŠKA TVĀRKA

**Kad ten vokiečiai nebūtų ver-
čiami lietuviškai kalbėti**

BERLYNAS, liepos 21. — Vokiečiai šiandien ypatingai daug išjudę prieš Lietuvą dėl Klaipėdos. Jie pareiškia, kad lietuviai peržengia to krašto statutą, o Anglija ir kitos valstybės, kurios yra pasirašiusios Klaipėdos krašto statutus, nepriverčia Lietuvos, kad ji pildytų padarytą ir garantuotą sąsą. Jie reikalauja, kad Lietuva nutrauktų masinius vokiečių valdinių pašalinimus Klaipėdos krašte ir neverstų Klaipėdos piliečių išmokti ir vartoti lietuvių kalbą.

(Chicago Tribune korespondentas Klaipėdos kraštą vadiną "international city of Memel." Jie niekad nieko neišmoks).

SUMAZINTOS DARBO VALANDOS

BERLYNAS, liepos 21. — Vokietijos ekonomikos ministeris K. Schmitt paskelbė 36 valandų savaitės darbą tekstilinių pramonėje.

Be to, tuo pačiu įsakymu jis uždraudė steigti naujus tekstilinių fabrikus, arba didinti šiandieninius.

Vyriausybė imasi priemonių, kad gyventojai nekrautų jokio maisto, kurio trukumas numatomas.

POTVYNAI APLINK VARŠUVĄ

VARŠUVA, liepos 21. — Didieji potvyniai jau ištinka Varšuvos apylinkes. Matyt, teks ir Varšuvai. Vanduo Visloje taip daug pakilęs, kad patalčiai negali plaukti laivai. Pavislin jau panardyti dideli žemumų plotai.

NAUJI MOKYTOJAI

Vilnius valdžios mokytojų seminariją švenčionyse šiemet baigė Juozas Švogždytis, Julius Milevičius ir Balys Purvinis. Šiais metais taip pat baigė Vilniaus universitetą du lietuviai: E. Horodničiūtė — polonistė ir lituanistė, J. Mačioka — teologija. Abu gavo magistrų laipsnius.

14 FILMŲ YRA TINKAMOS

**ŽEMIAU PADUODAMOS
PAKENČIAMOS IR
NETINKAMOS**

Padorumo legiono taryba Chicagoj penktadienį paskelbė naują filmų grupę, kurios katalikams yra lankytinos ir kurios uždraustos.

Šios filmos yra geros: "Beyond Bengal," "Charlie Chan's Courage," "Doomed to Die," "Ever Since Eve," "Handy Andy," "Jane Eyre," "Lost Jungle," "Mystery Squadron," "Old-Fashioned Way," "Through the Centuries," "Vanishing Shadow," "Wandering Jew," "War's End" and "Whom the Gods Destroy."

Šios yra pakenčiamos: "Bachelor Bait," "Countess of Monte Christo," "Devil's Brother," "Friday the Thirteenth," "Guns for Sale," "House of Mystery," "Murder in Trinidad," "Personality Kid," "Stamboul Quest" and "Twentieth Century."

Šios gi uždraustos katalikams lankyti: "Glamour," "Morals for Women," "Men in White," "Picture Brides," "Riptide," "Registered Nurse," "Smarty," "Upperworld" and "Of Human Bondage."

BOMBŲ SPROGDINIMAI VYKSTA

VIENA, liepos 21. — Nepaisant mirties bausmės grėsinimų, įvairiose Austrijos dalyse ir toliau sprogdinamos bombos.

Tyrolinų susprogdinta viena elektros pajėgos gamykla. Styrijoj sugriauta viena klebonija, o Salzburgėje — geležinkelio stotis.

Keletas nacių suimta už turimą sprogdinamąsias medžiagas.

METRIKACIJA TURI BŪTI VEDAMA VALSTYBINĖ KALBA

KLAIPĖDA. — "Lietuvos Keleivis" paskelbė straipsnį, kuriame iškeliama mintis, kad visoje Lietuvos teritorijoje metrikacija būtų vedama valstybine kalba, kadangi metrikai turi valstybinių dokumentų reikšmę. Be to, "Lietuvos Keleivis" nurodo, kad reikalaujama saugoti lietuviškas pavardes nuo iškraipimo.

VAIKŲ DARBO KLAUSIMAS

**VAIKAI STATOMI PRIE
SUNKESNIŲ DARBŲ**

WASHINGTON, liepos 21. — Krašto vyriausybė panaikino vaikų darbą centro pramonėje — fabrikuose.

Dabar gi, kaip patirta, vaikai dar sunkesniu darbu spaudžiami privačiuose namuose ir ūkiuose, kur jie parsamdomi. Krašto vyriausybė veda tyrimus.

KALIFORNIJOS BUDĖTOJŲ VEIKLA

SAN FRANCISCO, Cal., liepos 21. — Vietos generalinis darbininkų streikas atgavino Kalifornijos valstybėje budėtojų sąjungą, kuri dabar dirba jau visuose miestuose. Puola radikalų lizdus ir suima jų vadus ir sekėjus. Daug komunistų slapstosi, arba bėga iš Kalifornijos.

ŽEMĖS DREBĖJIMAS PANAMOJE

PANAMA CITY, liepos 21. — Smarkus žemės drebėjimas ištiko Panamos respublikos uostą Puerto Armuelles.

Keletas asmenų žuvo ir daug sužeista. Uostas daug nukentėjęs. Medžiaginiai nuostoliai sieks daugiau kaip pusę milijono dol.

ITALIJA ĮSPĖJA VOKIETIJĄ

VIENA, Austrija, liepos 21. — Italijos spauda paskelbė, kad už bombų sprogdinimus Austrijoje yra atsakinga Vokietija, kurios naciai atlieka tuos sprogdinimus.

Austriai tai aiškina, kad tuo būdu Italija įspėja Vokietiją.

PASKYRĖ NAUJĄ BOARDĄ

WASHINGTON, liepos 21. — Prezidentas Rooseveltas paskyrė geležinkeliams tarpininkavimo boardą, kurin įeina trys asmenys.

Suimta trys plėšikai, kurie buvo užpuolę kėpyklą, 2901 W. 63 gat.

Vidaus reikalų sekretorius Ickes lankėsi Chicagoj.

PRIEŠINGA RYTŲ LOKARNUI

**VOKIETIJA PAREIŠKIA,
KAD ŠIS PLANAS
"SUSPARDYTAS"**

BERLYNAS, liepos 21. — Vokietijos vyriausybė padėjo į šalį rytų valstybių Lokarno pakto klausimą, nepaisant Anglijos ambasadoriaus pastangų, kad Vokietija kooperuotų.

Nacių vyriausybė jaučia, kad pasaulio valstybės spardo Prancūzijos užsienio ministro Barthou planą. Dėl to, naciai ir pareiškia, kad rytų pakto klausimas nereikalingas svarstymo.

AMERIKOS RUSIJOS SKOLŲ DERYBOS

WASHINGTON, liepos 21. — Amerikos sovietų Rusijos skolų reikale derybos pirmiau vyko Maskvoje, o dabar jau atkelto į Washingtoną ir numatomas sutarimas.

Sovietų vyriausybė sutinka mokėti skolų dalį, bet už tai reikalauja gauti čia didelę kreditą, kurio Amerika neturi noro garantuoti. Negalima pasitikėti bolševikais.

JAU VYKSTA I CHICAGOS PARODA

I Klaipėdą atvyko ir rengiasi važiuoti Jungtines Valstybes dvi seserys Vaškevičiūtės — Sofija ir Teofilė. Seserys vyksta tiesiai į Chicago retenybinių ir keistenybinių parodą.

Vyresnioji sesuo Sofija — 19 metų amžiaus — yra tik 80 cent. ūgio, o jos sesuo — Teofilė — 17 metų amžiaus — tik 70 centimetrų ūgio. Seserys atrodo, kaip ketverių metų mergaitės.

DARO KASINĖJIMUS

Prof. Elisonas su keliais mokytojais nuvyko į Lepšų sodžiaus sodybas ir dar archeologinius kasinėjimus. Anksčiau daug iškastų iš to pilikalnio dalykų patalpinta Panevėžio miesto muziejuje.

STINGA VANDENS

ŠAKIAI. — Užėjus sausrai, šakiams pristigo vandens, nes daugelio gyventojų išdžiūvo šuliniai. Nors rinkoje esančiame šulinyje yra vandens, bet naujamiesčio gyventojams kasdien po kelis kartus vaikščioti sudaro daug nepatogumų.

KUN. HAAS DIRBA UŽ TAIKĄ MINNEAPOLY

**Streikininkai pripažįsta jo
padarytą taikos planą**

KOMPAIJOS SKELBIA GRASINIMUS

MINNEAPOLIS, Minn., liepos 21. — Kun. F. J. Haas, darbininkų su darbdaviais federalinis taikintojas, šiandien paskelbė, kad jo padarytą taiką planą pripažino streikininkai vežėjai. Šiandien vakarą šis planas bus įduotas trokų kompanijoms.

Trokų kompanijos grąšina streikininkams. Pareiškia, kad jei pirmadienį jie negrįš darbui, į jų vietas bus priimti kiti nuolatiniai vežėjai — streiklaužiai.

Apie 4,000 kareivių pašaukta saugoti įmonių vietas. Numatomos naujos riaušės.

MINNEAPOLIS, Minn., liepos 21. — Naujausiais pranešimais, vakar vietos policija, ginama nuo streikininkų trokų, vieną streikininką nušovė ir 68 kitus sužeidė. Tarp sužeistųjų yra keletas pačių policmonių ir pašalinųjų žmonių, kurie buvo įsimašę streikininkų tarpan.

Po kruvinojo įvykio vakarą sušauktas streikininkų ir kitų darbininkų masinis susirinkimas atviram ore. Trokų vežėjų unijos prezidentas Brown denuncijavo majorą ir policiją.

STREIKININKŲ POZICIJOS STIPRIOS

SAN FRANCISCO, Cal., liepos 21. — Dokų darbininkai ir toliau streikuoja ir jų streiko vyriausias vadas Harry Bridges pareiškia, kad kaip seniau, taip šiandien streikininkų pozicijos yra stiprios ir jie neturi pasiryžimo pasitraukti iš tų pozicijų.

Iš Portlando, Ore., čia atvyko senatorius Wagner, nacionalio darbo boardo narys. Jis gelbės vietos darbo boardui taikinti dokų darbininkus su laivų kompanijomis. Portlando dokų darbininkai nesitaiko. Laukia, ką pradės San Francisco dokų darbininkai.

VEŽEJAI ATŠAUKĖ STREIKĄ

SAN FRANCISCO, Cal., liepos 21. — Vežėjų unija daug balsų nusprendė atšaukti savo streiką, kurs pradėtas keliomis dienomis prieš generalinį streiką.

SMERKIA GENERALINĮ STREIKĄ

LOS ANGELES, Cal., liepos 21. — NRA administratorius Johnson sakdamas prakilę smerkė generalinį streiką. Pareiškė, kad tos rūšies streikas yra mažumos tiranija ir diktatūra. Šios tiranijos priešakyje visados yra radikaliniai gaivalai.

Smerkė taip pat ir mažasias darbavijų turtuolių grupes, kurių svarbiausias žygis per streikus yra užtraukti karo stovius.

Kaip tie, taip kiti yra pavojingi kraštui ir demokratiškai tvarkai, sakė Johnson.

NORI MONARKIJOS GRAŽINIMO

VIENA, Austrija, liepos 21. — Austrijos monarkistai paskelbė atšaukimą kanceliariui Dollfussui. Reikalauja, kad Austrijai būtų grąžinta monarkija.

"DRAUGAS"

Išleista kasdien, išskyrus sekmadienius.
PRENUMERACIJOS KAINA: J. Amerikos Valstybės:
Metams — \$6.00; Pusei metų — \$3.50; Trims mėnesiams — \$2.00; Vienam mėnesiui — 75c. Kitose valstybėse pnumerata: Metams — \$7.00; Pusei metų — \$4.00.
Kopija — 03c.
Skelbimų kainos prišunčiamos pareikalavus.
Bendradarbiaus ir korespondentams raštų negrąžina, jei neprasoma tai padaryti ir neprisiunčiamas tam tikslui pašto ženklų.
Redaktorius priima — nuo 11:00 iki 12:00 val.
Skelbimai sekancijai dienai priimami iki 5 val. popiet.

"DRAUGAS"

LITHUANIAN DAILY FRIEND

Published Daily, Except Sunday.
SUBSCRIPTIONS: One Year — \$6.00; Six Months — \$3.50; Three Months — \$2.00; One Month — 75c.
Europe — One Year — \$7.00; Six Months — \$4.00; Copy — 03c.
Advertising in "DRAUGAS" brings best results.
Advertising rates on application.
"DRAUGAS" 2334 S. Oakley Ave., Chicago

DIENOS KLĀUSIMAI

KLAIPĖDOS VISUOMENĖS REIKALAVIMAI

Liepos 4 d. Klaipėdos šaulių namuose ir sode įvyko nepaprastai gausingas lietuvių visuomenės susirinkimas. Pirmininkavo ats. pulk. Grudinskis. Į susirinkimą atvyko gubernatūros patarėjas, dr. Sakalas, visi direktorijos nariai, lietuvių organizacijų vykdomojo komiteto pirmininkas Simonaitis ir kt. Susirinkimas buvo transliuojamas per radio.

Lietuviškų organizacijų vykdomojo komiteto pirm. prisiminė, kad priešpaskutinis toks gausus lietuvių susirinkimas buvo sušauktas šūkiu: "Šalin Šreiberio direktoriją". Šiandien tos direktorijos jau nėra, o jos vietą užėmė lietuviška direktorija, Reizgiui vadovaujant. Pirmininkas pareiškė: "Turime būti dėkingi gubernatoriui, dr. Navakui už jo taip drąsų ir teisėtą žygį, suteikusių Klaipėdos kraštui ramybę ir tvarką. Argi mūsų kraštą galėjo valdyti marienburgietis, kuris pra dėjo skriausti lietuvius ir laužyti statutą. Tai prieštaravo Dievo ir žmonių teisybei. Šreiberio direktorija neturėjo ir krašto gyventojų pasitikėjimo. Krašto gyventojai buvo apkrauti aukščiausiu mokesčių našta. Nauja lietuviška direktorija turi garantuoti krašte saugumą. Ji turi sudrausti ir pašalinti terorą. Senoji direktorija rūpinosi svetimos valstybės reikalais.

Apie švietimo reikalus Klaipėdos krašte platų pranešimą padarė krašto direktorijos mokyklų referentas Simaitis. Savo kalboje Simaitis nurodė, kokiaje padėtyje buvo atsidūręs švietimas, vokiškoms direktorijoms valdant Klaipėdos kraštą. Tokios švietimo politikos rezultatai būtų visiškai aiškūs už 10 metų, kada kraštas būtų galutinai sugermanizuotas. Lietuviškos mokyklos perpildytos. Jos turi didelį pasitikėjimą, o vokiškos pustušios. Visas privačias lietuvių mokyklas reikia suvalstybinti. Ir tai kraštui nekaštuos nė cento, nes greta esančias vokiškas tuščias mokyklas reikia tik uždaryti ir visi vaikai mokysis toliau lietuviškose mokyklose.

Kaip buvo žiūrėta į mokyklas ir į auklėjimą vokiškų direktorijų metu, charakterizuoja toks aukšto švietimo valdininko posakis — "už kiekvieną mokytoją aš dar atsi-

kingas prieš vokiečių gen. konsulatą". Tas faktas yra žinomas ir įrodytas parašais. Iš mokytojų tarpo turės būti pašalinti teroristai. Mokyklų dėstomoji kalba turi būti lietuvių kalba. Mes, pagaliau, turime gelbėti germanizuojamą ir naikinamą savo tautos prieauglių.

Simaičio kalba buvo sutikta su dideliu pritirumu. Ir ji, kaip ir Simonaičio kalba, buvo nuolat pertraukiama triukšmingais ptojimais.

Toliau kalbėjo V. D. gimnazijos direktorius ir lietuviškų organizacijų vykdomojo komiteto narys, dr. Trukanas.

Savo mintis apie Klaipėdos miesto reikalus dr. Trukanas suglaudė į šias tezes: 1) mūsų miesto aparate telkiasi daug priešvalstybinio gaivalo; 2) miesto valdytojai netiksliai leidžia žmonių sudėtus pinigus ir 3) miesto valdžia sąmoningai slopina lietuvių kultūros augimą.

Jis pažymėjo, kad miesto seimelyje "Sovog" ir "Christosog" partijos sudaro daugumą. Seimelio pirmininkas buvo už užstatą paleistas iš kalėjimo. Jam keliama byla už krašto išdavimą. Seimelio vicepirmininkas taip pat tik už užstatą paleistas iš kalėjimo. Seimelio sekretorius "atostogauja" Bajoruose. Vokiškų partijų vadai sėdi kalėjimuose arba laikinai iš jų paleisti. Seimelio narių tarpe, kaip nurodoma spaudoje, esama net Jesučio nužudytųjų. Magistrate panašus vaizdas. Keli patarėjai "ilsisi" Bajorų ar Marjampolės kalėjimuose. Vienam miesto patarėjui iškelta byla už šnipinėjimą svetimos valstybės naudai. Ne per seniai miesto seimelis nutarė patatyti paminklus buv. Vokietijos kaizeriams. Kai lietuvių frakcija pasiūlė pakabinti posėdžių salėje, kur ir dabar dar kabo Vokietijos karalių paveikslai, bent Lietuvos valstybės ženklą — Vytį — vokietininkai griežtai pasipriešino ir Vyties ten iki šiolie nėra. Klaipėdos miestas turi per metus apie 9 mil. litų pajamų. Kaunas turi tiek pat pajamų, nors Kaune yra gyventojų tris kartus daugiau, negu Klaipėdoje. Tuo tarpu Klaipėdos padėtis tvarkos atžvilgiu tiesiog katastrofiška. Purvas kiti išsismis dienomis. Gatvės negrįstos. Pamazgos pilamos viduryje gaevių.

Dėl kultūrinių miesto reikalų dr. Trukanas nurodė, kad ir šiems reikalams miestas išleidžia ne mažą lėšų, tačiau lietuviams lieka tik nuotrupos. Iš apie 120 pradžios mokyklų komplektų, lietuviškų yra tik 15. Mokyklų kratos parodė, kiek hitlerizmo ir priešvalstybingumo yra vokiškose mokyklose. Vokiečiams miestas laiko net tris ankštesnias mokyklas: licejų, vidurinę mokyklą mergaitėms ir berniukams. Lietuviai savo aukštesnės mokykloms negauna iš miesto nė lito. Mokyklose teatre, knygyne, žodžiu, visose kultūrinėse miesto įstaigose jaučiamas griežtas nusistatymas prieš lietuvius.

Savo kalbą dr. Trukanas baigė, nurodąmas, kad priešvalstybiniai gaivalai valdo miestą. Mūsų sumokėtus pinigus jie tarp savęs dalinasi".

prie to altoriaus pamaldų. Ten pagaliau apalpo ir mirė.

Šis tiesiog patologinis reiškinys rodo, kaip kiekvienas žmogus ieško savo dievybės ir be Dievo negali gyventi. Ir tik tokių klaidų, tokio menko tvartinio sudievinimo akyvaizdoje suprantamas tos religijos kilnumas, kuri išpažįsta visagalią Dievą, dangaus ir žemės Sutvėrėją.

2. Naujų laikų religija

Keliolika kartų minėjau, kad šalia beplintančios bedievybės kyla nauja religinė dvasia. Naujų laikų žmogus, tas didis bedievis, vėl darosi religingas. Ši religinė srovė yra taip galinga, kad net turi įtakos ateizmui ir jos įtakoje susidarė stebėtina ateizmo su religija sintezė. Paminėsiu tik vieną pavyzdį. Prieš kelis metus Leopoldas Ziegler, tas Nietzsche nedivinis išleido didelį veikalą Der Gestaltwandel der Goetter. Jis kaip ir Nietzsche yra pasiryžęs ateistas. Tikėjimas Dievu jau atgyveno; bet vienok žmogui yra būtinas tikėjimas į koki nors aukštesnįjį gerį; veržimasis prie aukštesnio tikslo.

Didžiosios Eucharistinio Kongreso Dienos

Eucharistinio Kongreso iškilnių vainiką sudarė trečioji — bendroji diena

Pontifikalinės Mišios prast dėjo 10 val. 30 min. Petro Vileišio aikštėje. Žmonių dalyvavo apie 100,000. Bažnytinii vėliavų buvo apie 1,100. "Pavasario" kuopų vėliavų, kurios buvo surikiuotos estrados kraštais, buvo apie 200. Dainų švenčių estradą buvo užimta choristų, vienuolių. Latvijos ir Londono lietuvių ekskursijų. Šalia altoriaus buvo paskirta vieta vyskupams ir aukštesiems dvasininkams.

Šalia estrados pirmose suolų eilėse sėdėjo Resp. Prezidentas A. Smetona su žmona, Vid. Reik. Ministeris Ruseika, aukštieji kariuomenės viršininkai, toliau — profesoriai, kat. visuomenės ir organizacijų vadai, tarp kurių buvo A. Stulginskis, dr. L. Bistras, prof. Dovydaitis, prof. Pakštas ir eilė kitų, kat. organizacijos veikėjai aukštieji valdininkai ir k. O už jų kaip jūra žmonių, išsiriikiavusių ilgomis kolonomis, su plevėsujančiomis vėliavomis. Tokios žmonių galybės nei šita aikštė, nei Lietuva dar niekadus nematė. Iš tikrųjų gali sakyti, kad čia susirinko melstis visa Lietuva. Žodžiais negalima apsaityti to didingo reginio. Reikia pačiam tai pamatyti ir pajusti. Ir tada nevienam pasirodys, jog vis dėlto Lietuvoje yra pasiryžusių ir Kristų mylinčių žmonių, jog ir čia turima nemažai kilnaus užsimojimo.

Pontifikalines Mišias laikė Arkiv. Metropolitas J. Skvireckas.

Per jas giedojo Lietuvos muzikos tėvą prof. Naujalo parašytas ir jo paties diriguojamas Mišias didžiulis iš kelių šimtų žmonių jungtinis choras, pritariantis karo orkestro, o protarpiais klierikų choras. Pamokslą sakė Kauno Dvas. Seminarijos Rektorius, kan. prof. Penkauskas. Pamokslininkas kvietė visus pagarbinti Dievą-Kristų, esantį šv. Ostijoje, kur Jis yra Tas Pats, Kurį šlovina serafimai danguje, giedodami "šventas, šventas"...

Toliau pamoks. nurodė, kad Kristus yra mūsų Karalius, Kurio karalystei neprilygsta nė viena žemės karalystė savo senumu, didumu, kilumu. Baigdamas pamokslininkas ragino būti klušniems ir vertiems Kristaus valdiniam, kreipdamasis į Jį "teatinie Tavo karalystė".

Toliau Vysk. M. Reiny perskaitė Lietuvos Eucharistiniam Kongresui siunčiamą šv. Tėvo Apaštališkąjį palaiminimą

Paskum buvo paskelbtas Lietuvos šv. Jėzaus Širdžiai pasiaukojimo dokumentas, kurį čia pat pasirašė Bažnyčios ir valstybės atstovai ir kuris bus padėtas naujosios Prisikėlimo bažnyčios šv. Jėzaus Širdies altoriuje.

Po pamaldų jų dalyviai išsiriikiavo į didžiulę procesiją. Tai buvo viena iš didžiausių procesijų, kokias kada nors mūsų tėvynė yra mačiusi. Moksleiviai, kat. jaunimas, vyrai, moterys, religinės pasaulinės organizacijos, brolijos, vienuolijos, ordenai etc. su savo vėliavomis, altorėliais, insignijomis, plakatais etc. Tos tikinčiųjų minios traukė Kauno gatvėmis pro tūkstančius kitų akių, kurios sekė kiekvieną jų žingsnį ir pastebėta klaidą ar trūkumą savaip iškomentuodamos, o ne kartą ir pajaukdamos. Tačiau jos traukė nieko nežiūrėdamos, nepaisydamos nustebusios žiūrovų minios gri masų ir pastabų, — šventas giesmes giedodamos ir garbinamos Tą, Kuriam nusilenkti, savo dvasios vadovų paskatinii, suplūdo iš viso krašto tūkstančiai žmonių — ir katalikų inteligentų, visuomenės vadų, profesorių, kunigų, gydytojų ir visų kitų profesijų narių, ir jų paprastų žmonelių, žaliųjų sodžiaus, kurio ne vienas atstovas traukė Kauno mėsafaltu basas arba su kaše rankoje.

Tos didingos procesijos galą sudarė įvairių kat. ordenų ir vienuolynų nariai ir kariuomenės špalerių lydimi kat. inteligentai. Paskum juos ėjo aukštieji dvasininkai ir Arkiv. Metropolitas Skvireckas, kuris nešė šv. Sakramentą. Ir kur tik praedavo, visur tiki-

nčiųjų minios, nors patys aktyviai ir nedalyvaudamos toje nuostabių ekspresyviu būdu pasireiškusioje procesijoje, nusilenkdavo Didžiajam Kongreso svečiui — Kūrėjų Kūrėjui. Procesijos dalyviai ėjo su pakelta nuotaika, apinti švento dvasios įkarščio, giedodami litanijas. Kiti, tarp jų ir Vysk. O'Rourke, be perstojo kalbėjo rašančių. Arkivyskupą pakeliui pakeitė Vysk. Paltarokas ir Vysk. O'Rourke, bet procesiją baigė vėl Ark. Skvireckas. Čia palaiminus su šv. Sakramentu ir pagiedojus "Te Deum laudamus".

Arkiv. Metropolitas Kongresą uždarė

Atsisveikinimo žodį dėkodamas Dievui už tai, kad leido dalyvauti šiose iškilmėse. Toliau Ekselencija dėkojo visiems į Kongresą atvykusiems, vyskupams, ir kunigams, kurie žmones čia sukvietė, Resp. Prezidentui ir vyriausybės nariams, kurie savo dalyvavimu palaikė Kongreso idėją, Vyr. Kongreso rengimo komitetui, jaunimui, prisidėjusiam prie Kongreso tvarkymo, Kauno miesto gyventojams už nuotailkos sudarymą kuri visus žaivėte žavėjo, pamokslininkams ir kalbėtojųms kurie daug kilnių minčių laikyti gyvenime kad jos neštų gausių vaisių. Jei daug reikėjo kentėti iki atgavom laisvę, žinokim, kad be naujų sunkenybių tos laisvės neišlaikysime. Visuose ketėjimuos ir varguos tegu stiprina mus meilė Kristaus šv. Eucharistijoje.

Lietuviai šiame Kongrese padė gilią savo religingumą, o jaunimas savo nekaitą meilę ir kūdikišką atsidavimą Kristui. Tai rodo kad ir ta gausybė šūkių, ne tų plakatuose procesijos metu ir įrašytų vėliavose, pav. "Mūs jaunystė Kristui", "Kristaus mokslas — Lietuvos išganymas", "Jau nime, Kristaus kelias", "Mūsų širdys Eucharistijos Karaliui", "Dieve, stiprink mūsų jaunąsias jėgas", ir t.t.

Susirinko seni ir jauni, vargšai ir turtingieji iš rūmų paretę ir išoriniu būdu savo meilės Kristui Ostijoje. Dangiškos meilės troškimus rodė jų nesibaigiamos procesijos, kurios ėjo kaip Čiurlionies paveikluose.

Baigiamosios pastabos

Nepaisant visų trūkumų, pa darytųjų klaidų, be kurių kiekvienas didesnis darbas neapsieina, reikia, visai blaiviai tariant, pasakyti, kad Kongresas pavyko visais atžvilgiais. Jame gausingai dalyvavo žmonės iš viso krašto, iš visų jos vietų, tiek iš tolimiausios provincijos, tiek iš paties Kauno ir jo apylinkių, taip pat mūsų brolių iš užsienio atstovai. Tvarka Kongrese buvo palyginti visai gera. Čia, žinoma, didžiausias nuopelnas Kongreso Vyr. Komiteto, ypač prof. J. Ereto, stud. ateitininkų ir kunigų. Visos Kongreso dienos ir programa padarė didelį įspūdį tiek jo dalyviams, tiek žiūrovams. Tai buvo tikros Lietuvos Katalikų trijų dienų. Visi kam rūpėjo pagarbinti Kristų Eucharistijoje, kam brangus jo mokslas ir skelbiamoji tiesa, visi tie atėjo aktyviai dalyvauti Kongrese. Komitetas kiek tenka pafirti, niekam jokių specialių pakvietimų, kad dalyvautų, ne siuntė. Tačiau visus, kurie atvyko, maloniai priėmė. Dalyvavo visos kat. religinės, kultūrinės ir pasaulinės organizacijos, brolijos, ordenai, vienuolijos etc. Tačiau iš vadinamųjų neutraliųjų organizacijų ir ypač tų, kurios, iškilus tam tikram reikalui, mėgsta afišuotis savo katalikiškumu, nieko nebuvo matyti — nei jų vėliavų, nei pačių narių. O juk, Ganytojų Vyskupų kviečiamiesiems ateiti ir pagarbinti Kristaus ir nusilenkti Kūrėjų-Kūrėjui šv. Sakramente, rodos, nebuvo jau taip sunku. Juo labiau, kad savo atstovus atsiuntė ir gausingas ekskursijas suruošė net mūsų tolimojo užjūrio broliai — Latvijos, Londono ir Amerikos lietuviai.

Antra. Kai gatvėmis paskui kryžių, bažnytnes vėliavas ar altorėlius žygiavo žaliasis sodžius, pilkermėgiai broliai, visų mūsų motinos, sesės, tetos ir kiti artimesni ir tolimesni giminės, nebijoje net iš tiek toli atvykti ir čia nemurmėdami pakelti visą vargą, karštį, dulkes, nepriteklį ir iš kurių mes patys dar taip neseniai esame išėję tai ne vienas ne tik iš vadinamųjų "pažangiųjų", bet ir katalikų iš savo pečiiais traukė ir ironiš-

Kun. Dr. Fr. Sawicki,

Naujų Laikų Žmogaus Siela

Vertė Vyt. Mankeliūnas

KATALIKŲ AKCIJOS RELIGINIAI METMENS

(Tęsinys)

Materialistams gamta tapo dievybe; kiti dievina žmogų. Žmonijos genijams ir didvyriams teikiama kone dieviška pagarba. Prancūzų filosofas Comte net sudarė formalį žmogystės kultą. Turėtų būti šventės, kur būtų daromi didžiųjų žmonių pamnėjimai, turėtų būti bažnyčios, kunigai ir sakramentai. Bažnyčioje ant altoriaus bus pastatyta žmonių simbolis — moteris su vaiku ant rankų. Filosofui ypatinga žmonijos reprezentatore atrodė Klotilda de Vaux, prie kurios kelius metus ji rišo aistringa meilė. Jai mirus teikė kasdien religinį kultą klupėdamas prieš kėdę, ant kurios paprastai ji sėdėdavo. Jau sunkiai sirgdamas dar kartą atsikėlė atlaikyti

prie to altoriaus pamaldų. Ten pagaliau apalpo ir mirė.

Šis tiesiog patologinis reiškinys rodo, kaip kiekvienas žmogus ieško savo dievybės ir be Dievo negali gyventi. Ir tik tokių klaidų, tokio menko tvartinio sudievinimo akyvaizdoje suprantamas tos religijos kilnumas, kuri išpažįsta visagalią Dievą, dangaus ir žemės Sutvėrėją.

2. Naujų laikų religija

Keliolika kartų minėjau, kad šalia beplintančios bedievybės kyla nauja religinė dvasia. Naujų laikų žmogus, tas didis bedievis, vėl darosi religingas. Ši religinė srovė yra taip galinga, kad net turi įtakos ateizmui ir jos įtakoje susidarė stebėtina ateizmo su religija sintezė. Paminėsiu tik vieną pavyzdį. Prieš kelis metus Leopoldas Ziegler, tas Nietzsche nedivinis išleido didelį veikalą Der Gestaltwandel der Goetter. Jis kaip ir Nietzsche yra pasiryžęs ateistas. Tikėjimas Dievu jau atgyveno; bet vienok žmogui yra būtinas tikėjimas į koki nors aukštesnįjį gerį; veržimasis prie aukštesnio tikslo.

Toku tikslu sudievinamas žmogus. Nėra Dievo, bet reikia jį sukurti ir pats žmogus turi tapti Dievu, pakildamas iki dieviškos didybės. Tame Ziegleris mato religijos esmę ir todėl šalia ateizmo nori būti religingu žmogui, homo religiosus. Pats save vadina pamaldžiu bedieviu. Tai gi net ir ateizmas pasidarė pamaldžiu ir tai yra paskutiniu naujų laikų religingumo reiškinys.

Jau iš to vieną pavyzdžio darosi aišku kaip labai naujų laikų religija tolinasi nuo krikščionių tikėjimo. Bendrai naujų laikų religija kaip ir etika parodo ištisą eilę priešingų dalykų krikščionių religijai. Naujų laikų religija yra net pavojingesniu krikščionybės priešų negu pats ateizmas. Todėl į ją reikia daugiau atkreipti dėmesio.

Pabandykime atvaizduoti naujų laikų religijos esmę ir jos santykius su krikščioniškąja.

a) Jausmų religija

Naujų laikų religija yra paprastai vienašališkai jausminė. Religijos filosofija

ja ta kryptimi eina nuo Schleiermacherio laikų. Kantas dar rigoristiniai atmėta visoki jausminį religingumą kaip netikrą misticizmą. Sulig jo tikra Dievo tarnyba yra tik doras gyvenimas. Malda yra nereikalinga. Juo pamaldesnis žmogus, juo mažiau meldžiasi. Ši blaivi, grynai moralinė Kanto religija yra vienas naujų laikų religingumo tipas. Tai tų žmonių religija, kurie būdami apkrauti darbais neturi laiko melstis ir maldoje mato tik dykinėjimą ar bereikalingą laiko leidimą. Sulig Schleiermacheriu gi asmeninis jausmas ir yra religijos esmė. Religija neturi nieko bendro nei su mokslu nei su doriu gyvenimu, bet tik jausmas, kuris kaip graži muzika turi saldinti gyvenimą. Jausmas taip pat yra ir tikėjimo šaltinis. Tikrumą tikėjimas ima sau iš pergyvenimo ar iš religinio patyrimo.

Vertindami šią teoriją visiškai pripažįstame, kad jausmas religijoje turi didelės reikšmės. Be jausmų nėra gyvo, karšto, gilaus pamaldumo. Tačiau jausmas tuo žvilgsniu nepriklauso prie religijos

esmės taip, kad nuo religinio pergyvenimo laipsnio priklausytų religingumo laipsnis. Yra labai blaiviaus ūpo šventųjų, kaip šv. Ignacas Lojola ir net švenčiausio žmogaus varduje pasitaiko vidinės sausras valandėlės. Vertai katalikų asketika perspėja prieš jausminį vertinimą.

a) Jausmų religija yra vienašališkai irracionali t. y. atsisako protinio įrodymo. Tuo ji kenkia religijos tikrumui, nes sukelia abejonių, kad tikėjimas realybėje neturi pagrindo.

b) Grynai jausmų religija yra netgi adogmatinė. Naujų laikų religija net baurisi formaliai dogmatinėmis tiesomis. Tikrumoje pripažįsta, kad kiekvienoje religijoje tam tikros tiesos, bet tai ne dogmos, o taip vad. objektyvios tiesos, pastovios ir saistančios. Tai tik simbolinis, miglotas ir pasikeičias religinio pergyvenimo atvaizdavimas.

(Daugiau bus)

kai šypsojosi. Kad kai kuriems „pažangiesiems“ nesino rėjo žiūrėti procesijos tik dėl to, kad „negrada“, nes čia bėbos ir dielai, o prakaitu dvokia iš tolo“, tai, žinant jų kultūringumą, tuo stebėtis netenka, nors tos jų dievinamos haudies atstovais, kurie tik kitaip galvoja ir tiki į Dievą, regis, per daug stebėtis ir jiems nevertėtų, bet kad ne vienas iš kat. inteligentų, nors per kiekvienas Mišias žadėdamas prireikus net savo gyvybę už Kristų paaukoti, vis dėlto nepadarė tokios mažutės aukos — neatėjo į pamaldas ir nevygiavo kartu su kitais procesijoje, bet tenkinosi iš šalies į viską žiūrėdamas, — tai galima kvalifikuoti kaip sąmoningumo stoka.

Procesija grožėjosi tiek katalikai, tiek nekatalikai. Net religingų žydų, pamatę tokią didingą procesiją, kai kurie iš susijaudinimo nusišiuosė ašarą, o ar visi lietuviai ir katalikai papuošė kaip reikia savo namus, savo įstaigas, vitrinas? Kiek jų ir kaip išpuošę buvo

matyti toms gatvėms, kurio- matys ejo didžiosios procesijos? Bet visa tai — tik nežymūs šėšėliai, kurie nieku gyvu nestengia nuslopinti bendrojo Kongreso vaizdo. O tas vaizdas tikrai didingas. Tai parodo, pavyzdžiui, kad ir Kongreso skaičiai.

Galutinių ir tikslų skaičių dar nesuvesta, bet visai bliviai išskaičiavusiųjų surinktais daviniais Kongrese dalyvavo per 100,000 žmonių. Iš jo organizuotai vienu ar kitu būdu pasirodė apie 80,000. Vėly 1 Kongreso dieną dalyvavo apie 5,000 (pamaldose ir iškilnėse iš viso žmonių buvo apie 10—12,000), jaunimo (vyrų ir mergaičių, mokyklų etc.) apie 17—18,000, jų procesija truko (smarkiu žygiavimu) 1 val. 20 min., naktinė Šv. Sakramento adoracijos ir tylio- joje procesijoje — apie 35,000, žygiavo arti 2 val., o pačioje didžiojoje procesijoje paskutinę iškilnių dieną organizuotai procesijoje ejo 48,000—50,000 žmonių. Žymi atvažiuosius dailis taip pat arba visai proce-

sijoje nedalyvavo, arba dalyvavo tik kai kuriose jos dalyse.

I Kongresą traukiniais suvažiojo apie 50,000 žmonių, kita tiek atvyko autobusais, garlaiviais, važiuoti arba pės- ti suėjo iš Kauno ir artimųjų apylinkių. Čia ypač daug pa- dirbėjo ir gražiai pasirodė vi- sos Kauno parapijos. Vyrų jau- nimo vėliavų Kongrese buvo 72, mergaičių 74, o per para- pių procesiją jaunimo vėlia- vų buvo nešama 132. Iš viso pasauliečių or- jų vėliavų bu- vo 278, bažnytinių vėliavų 357, o su bažnytinėmis insig- nijomis, emblėmis, plakais etc. tas skaičius siekia iš viso 1,100. Orkestrų dalyvavo 20. Kongreso vadovų buvo išspausdinta 65,000, bet jų vi- sų neįsteigė ir daugeliui pritrū- ko. Paskutinę dieną jų vienu egz. gavo tenkintis tik kas ke- linta skaičius. Išskaičiuoja- ma, kad procesijų metu per pusvalandį pereinavo apie 10, 000 žmonių.

Iš parapijų, tarp kurių di- dingiausiai pasirodė visos kau- niškės (vienos savo tvarkingumu, kitos gausingumu, puoš- numu etc.), taip pat labai gra- žų įspūdį padarė Šiaulių, Pa- nemunės, Garliavos, Prienų etc. Jaunimo procesijos daug kuopų tikrai gražiai žygiavo. Kur čia jas visas ir besuži- mėti.

(Daugiau bus)

NAUJOS KNYGOS

Ką Tik Gavome

OŽKABALIŲ DAINOS

surinktos D—ro J. Basanavičiaus. Dviejose dalyse. Viena 25c, abid- vi 50c. Dabar galima jas gauti

“DRAUGE”

2334 So. Oakley Ave. Chicago, Ill.

Tel. LAFayette 2057

DR. A. RAČKUS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
X—SPINDULIAI
3051 West 43rd Str.
(Prie Archer Ave. netoli Kedzie)
Valandos: nuo 2 iki 8 val. vakare
Seredomis ir nedėliomis pagal sutartį

DR. A. P. GURSKIS

DENTISTAS
4204 ARCHER AVE.
corner Sacramento
Val.: nuo 9 v. ryto iki 8 v. vak.

Phone Hemlock 2061

DR. JOSEPH KELLA

DENTISTAS
6558 So. Western Avenue
Valandos: 9 A. M. iki 8 P. M.
Nedėliomis pagal sutartį

DR. VAITUSH, OPT.

LIETUVIŲ OPTOMETRINIAI AKIŲ SPECIALISTAS
Pateikiu akis įtempimą, kuris esti priežastimi galvos skaudėjimo, svajimo akių aptemimo, nervuotumo, skaudama akių karštį, atitaiso trumparegystę ir tolgaregystę. Priren- gia teisingai akinius. Visuose atsitikimuose egzaminavimas daromas su elektra, parodančia mažiausias klai- das. Specialė atyda atkreipdama į mokyklos vaikus. Kreivos akys atitaisomos. Valandos nuo 10 iki 8 v. Nedėlioj nuo 10 iki 12. Daugely at- stikimų akys atitaisomos be akių. Kainos pigiau kaip pirmiau.
4712 SO. ASHLAND AVE.
Phone Boulevard 7589

LIETUVIŠKI SPARNAI PO EUROPA

Ligi šio laiko Lietuvos lakūnai beveik didesnių oro ke- lionių neturėjo. Neskaitant per- nai metais lietuvių didvyrių Dariaus ir Girėno transatlan- tinio skridimo, lietuviški spa- rnai pasaulyje mažai kam bu- vo žinomi. Tiesa, Lietuvos ka- ro aviacija jau turėjo keletą didesnių skridimų į užsienius, tačiau tas pasaulį nenustebino. Jau pernai metais Lietuvos lakūnai iškėlė sumanymą, skri- sti po Europą. To sumanymo tikslas buvo atstovauti Lietu- vos kar aviacijai užsieniuose ir pademonstruoti lietuviškos gamybos lėktuvus, kurie gerai užrekomenduoti Lietuvoje ir užsieniuose.

Neseniai šis sumanymas pra- dėtas vykdyti. Lietuvos karo aviacijos trijų lėktuvų eskad- rilė, vadovaujama paties avia- cijos viršininko pulk. inž. Gu- staičio, išsiruosė didžiulei ke- lionei po Europos valstybių sostines. Skridimo maršrutas nustatytas toks: Kaunas - Sto- kholmas - Kopenhaga - Ams-

terdamas - Briuselis - Londo- nas - Paryžius - Marselis - Ro- ma - Udinė - Viena - Praha - Budapeštas - Kijevas ar Ode- sa - Maskva - Kaunas. Lietu- vos karo aviacija reprezentuo- ti iškrido: aviacijos viršinin- kas, pulk. inž. Gustaitis, kapit. Namikas, kap. Liorentas, leit. Mikėnas, leit. Marcinkus ir mechanikas Rimkevičius. La- kūnų palydėti į karo aviacijos aerodromą atvyko ministerį pirmininką pavaduojęs teisin- gumo ministeris Šilingas — krašto apsaugos ministeris ge- ner. Sniukšta, užsienių reika- lų ministeris Lozoraitis, vy- riausias štabo viršininkas ge- ner. Jackus, generolai, pulki- ninkai, aukšti valdininkai ir spaudos atstovai. Vyriausybės nariai atsiveikino su lakū- nais, linkėdami tinkamai at- stovauti lietuviškus sparnus Europoje, pareikšdami: “skri- skite laimingai, grįžkite gar- bingai, Lietuvos lakūnai”.

Tsb.

AR ŽINAI KAD

KAD buvo Tamas Šeimis vie- nas pirmųjų lietuvių Ame- rikoj, kurs pradėjo publikuoti

VENETIAN MONUMENT CO., INC.

Išdirbėjai aukščiausios rūšies Paminklų ir Grabnamių

Didžiausia paminklų dirbtuvė Chicagoj

Suvis 50 metų prityrimo

Pirkite tiesiai iš dirbtuvės ir taupykite pinigų

Mes atlikome darbą daugeliui žymes- nių Chicago Lietuvos.

527 N. WESTERN AVE.
arti Grand Ave.

Telefonas SEEley 6103
Chicago, Illinois

GRABORIAI:

LACHAWICH IR SŪNŲS

LIETUVIAI GRABORIAI
Patarnauja laidotuvese kuopiglausa Reikale maldai atsisaukti, o mano darbu būsite užgandinti
Tel. CANal 2515 arba 2516
2314 W. 23rd Pl., Chicago

1439 S. 49th Ct. Cicero, Ill.
Tel. CICERO 5927

SIMON M. SKUDAS

GRABORIUS IR BALSAMUOTOJAS
Patarnavimas geras ir nebrangus
718 West 18th Street
Telefonas MONroe 3377

J. F. RADŽIUS

Inc.
LIETUVIŲ GRABORIUS
Palaidoja už \$25.00 ir aukščiau
Moderniška koplyčia dykai
668 W. 18th St. Tel. CANal 6174
Chicago, Ill.

I. J. ZOLP

GRABORIUS IR LAIDOTUVIŲ VEDEJAS
1646 West 46th Street
Tel. BOULEVARD 5203—8413

JUOZAPAS EUDEIKIS IR TĖVAS

Jeigu norite dailumo ir nebrangumo laido- tuvėse... Pašaukite...

REPublic 8340

5340 So. Kedzie Ave.
(Neturime sąryšių su firma tuo pačiu vardu)

Telefonas YARds 1138

STANLEY P. MAŽEIKAS GRABORIUS

Turiu automobilius visokiems reikalams. Kaina prieinama.
3319 Lituanica Avenue
Chicago, Ill.

ANTANAS PETKUS GRABORIUS

Koplyčia dykai
1410 SO. 49th COURT
Cicero, Illinois
Phone Cicero 2109

Tel. CICERO 294

SYREWICZE GRABORIUS

Laidotuvesis pilnas patarnavimas galimas už \$25.00
KOPLYČIA DYKAI
1344 S. 50th Ave., Cicero, Ill.

A. MASALSKIS GRABORIUS

3307 Lituanica Ave.
Tel. Boulevard 4139

Tel. LAFayette 3572

J. Liulevičius
Graborius ir Balsamuotojas
Patarnauja Chica- goje ir apylinkėje. Didelė ir graži Koplyčia dykai
4092 Archer Ave.

žinias apie lietuvių ir Lietu- vų anglų kalba. Jis kas mėne- sį išleidinėjo “The Lithuanian Booster”.

Kad Lietuvoje randasi mo-

terų lakūnų, kurių pirmoji yra Antanina Liorentaitė?

SKAITYKITE IR PLATIN- KITE “DRAUGĄ”

ĮVAIRŪS DAKTARAI:

DR. CHARLES SEGAL

OFISAS
4729 So. Ashland Ave.
2 lubos
CHICAGO, ILL.
OFISO VALANDOS:
Nuo 10 iki 12 val. ryte, nuo 2 iki 4 val. po pietų ir nuo 7 iki 8:30 val. vakaro. Nedėliomis nuo 10 iki 12 valandai dieną.
Telefonas MIDway 2880

Ofiso Tel. CALumet 6893
Res. Tel. DRExel 9191

DR. A. A. ROTH

Rusas Gydytojas ir Chirurgas
Moteriškų, Vyrų, Vaikų ir visų chroniškų ligų
Ofisas 3102 So. Halsted St.
Kampus 31st Street
Valandos: 2—4 popiet, 7—9 val. vak.
Nedėliomis ir šventadieniais 10—12

DR. MAURICE KAHN

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4631 SO. ASHLAND AVE.
Tel. YAltds 0994
Rez.: Tel. PLAZa 2400
Valandos:
Nuo 10-12 v. ryto; 2-3 ir 7-8 v. v.
Nedėliomis nuo 10 iki 12 diena

DR. A. R. McGRADIE

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
7850 So. Halsted Street
ROOM 210
Val.: 2-4 ir 7-9 val. vakaro

GRABORIAI:

ROSELLI BROTHERS, INC., PAMINKLŲ DIRBĖJAI

Specialistai iškalimo ir išdirbi- me visokių rūšių paminklus ir grabnamius.

Mūsų šeimyna specializuoja šia- me darbe per šešias kartas.

Veikite paminklų reikalus šie- siai su pačiais išdirbėjais

MOUNT CARMEL KAPINĖS

Vienas blokas į rytus nuo didžiųjų vartų

HILLSIDE, ILLINOIS

Trys telefonai:

Rez. PENSACOLA 9011

BELMONT 3485

Office: HILLSIDE 3865

Vincent Roselli, secr.

Visi Telefonai:

Yards 1741-1742

LAIDOJAM PIGIAU NEGU KITI

Ambulance Patarnavimas Dieną ir Naktį
Moderniška Koplyčia ir Vargonai Dykai

J. F. EUDEIKIS

Laidotuvių Direktorius per 30 Metų
4605-07 So. Hermitage Avenue

J. J. BAGDONAS

Liūdnoje valandoje paveskite dėl manęs savo rūpesčius.

Turiu padaręs sutartis — Koplyčios veltui šiose lietuvių apylinkėse: — North Side Bridgeport, Town of Lake, West Side. Tris Koplyčias turiu savo, visos su vargonais. Ambulance patarnavimas dieną ar naktį.

PAŠAUKITE:

REPublic 3100

2506 West 63rd Street

LIETUVIAI DAKTARAI: AMERIKOS LIETUVIŲ DAKTARŲ DRAUGIJOS NARIAI:

DR. P. ATKOČIŪNAS

DENTISTAS
1446 SO. 49th CT. CICERO, ILL.
Utar., Kėtv. ir Pėtn. 10—9 val.
3147 SO. HALSTED ST., CHICAGO
Paned. Sered. ir Subat. 2—9 val.

Dienomis Tel. LAFayette 5793
Naktimis Tel. CANal 0402

DR. A. J. JAVOIS

Office: 2643 W. 47th Street
Val.: 2 iki 5 popiet, 7 iki 9 vak.
Nedėlioj pagal sutartį

Office Tel. REPublic 7096
Res. Tel. GROvhill 0617
7017 S. FAIRFIELD AVE.

DR. J. J. SIMONAITIS

2423 W. MARQUETTE ROAD
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Val. 2-4 ir 7-9 vak. Kėtv. 9-12 ryto
Nedėlioj susitarus

Tel. CANal 6122

DR. G. I. BLOŽIS

DENTISTAS
2201 W. Cermak Road
(Kampus Leavitt St.)
Valandos: Nuo 9 iki 12 ryto
Nuo 1 iki 8 vakare
Seredoj pagal sutartį

Tel. CANal 6122

DR. S. BIEŽIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2201 W. Cermak Road
Valandos 1—3 ir 7—8 vak.
Seredomis ir Nedėliomis pagal sutartį

REZIDENCIJA
6631 S. California Ave.
Telefonas REPublic 7868

Ofiso: Tel. LAFayette 4017
Res.: Tel. HEMlock 6286

DR. A. G. RAKAUSKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4142 ARCHER AVE.
Ofiso valandos: 2-4 ir 6-8 val. vak.
Rezidencijos Ofisas: 2656 W. 69th St.
Valandos: 10-12 ir 8-9 val. vak.
Seredomis ir Nedėliomis pagal sutartį

DR. T. DUNDULIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4157 ARCHER AVENUE
Tel. VILginia 0036
Ofiso val.: 2-4 ir 6-8 p. m.
Nedėliomis pagal sutartį

Tel. Ofiso BOULEVARD 5913—14
Rez. VICTory 2313

DR. A. J. BERTASH

Ofiso val. nuo 1-3; nuo 6:30-8:30
756 W. 35th Street

Tel. CANal 0257
Res. PROspect 6659

DR. P. Z. ZALATORIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1821 SOUTH HALSTED STREET
Rezidencija 6600 So. Artesian Ave.
Valandos: 11 ryto iki 4 popiet
6 iki 8:30 vakare

Tel. LAFayette 7650

DR. F. C. WINSKUNAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4140 ARCHER AVENUE
Val.: 2-4 ir 7-9 val. vakare
Res. 2136 W. 24th St.
Tel. CANal 0402

Office Phone PROspect 1028
Res. and Office 2359 So. Leavitt St.
CANAL 0708

DR. J. J. KOWARSKAS

PHYSICIAN and SURGEON
2403 W. 63rd St., Chicago
OFFICE HOURS:
2 to 4 and 7 to 9 P. M.
Sunday by Appointment

DR. STRIKOL'IS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4645 So. Ashland Ave.
OFISO VALANDOS:
Nuo 2 iki 4 ir nuo 6 iki 8 vak.
Nedėliomis pagal sutartį
Ofiso telef. BOULEVARD 7890
Namy Tel. PROspect 1930

Tel. BOULEVARD 7012

DR. C. Z. VEZEL'IS

DENTISTAS
4645 So. Ashland Ave.
arti 47th Street
Val.: nuo 9 iki 8 vakare
Seredoj pagal sutartį

DR. J. RUSSELL

Lietuvis Chirurgas ir Gydytojas
2515 WEST 69th ST.
Of. ir Rez. Tel. HEMlock 6141

Valandos:

2-4 popiet; nuo 6-8 vakarais

Office Tel. Wentworth 6330

DR. SUSANA A. SLAKIS

MOTERŲ IR VAIKŲ LIGŲ SPECIALISTE
6900 SOUTH HALSTED ST.
Valandos: 11 iki 4 popiet, 7 iki 8 vak.

KUN. P. STRAKAUSKO PASKAITA

Dušnų liepos 19 d. vakarą atvykęs iš Rytų svečias, kun. P. Strakauskas, Lowellio lietuvių parapijos klebonas, Anšros Vartų parapijos salėje skaitė itin įdomią ir aktualią paskaitą apie lietuvių, lietuvių kalbą, tautos dvasią ir t.t. Paskaita buvo taikoma jaunimui. Žymių žmonių pavyzdžiai, be galo aiškiai išdėstė, kaip reikia gerbti savo kilmę. Žmogaus kilmės niekas negali išplėsti. Aš, sakė gerb. prelegentas, gal, ir labai norėčiau būti vokiečių, prancūzų, angli, bet negaliu, nes Dievo taip surūdyta, kad esu lietuvis. Kalbėjo apie lietuvių kalbą. Anglų kalba perskaitė ištraukas žymiųjų Amerikos rašytojų ir universitetų profesorų, kurie taip pat pažymi, kad lietuvių kalba yra seniausia tarp visų gyvų kalbų, gražiausia ir turtingiausia. Gėdino tuos lietuvius, ir daug juoko apie juos sukėlė, kurie savo pavardes keičia ir t.t.

Gaila, kad dėl dušnaus oro ne per daug klausovų susirinko. Nesimantė taip pat nei mūsų jaunimo vadų, kurie būtų daug ko pasimokinę.

Šiandien vakare gerb. prelegentas tą pačią paskaitą skaitė Ciceroje šv. Antano parapijos salėje.

Gerb. prelegentą lydi jo mamytė p-nia Strakauskienė, kuri, be abejojimo, didžiuojasi savo sūnų išauklus, išauklėjus tikru lietuviu ir dideliu patrijotu. Daugiau mums tokių čia gimusių ir augusių Strakauskų!

B-a

RAŠO APIE LIETUVIUS

Tenka pastebėti, kad Chicago Evening American dažnai pamini svarbesnius Chicago lietuvių gyvenime įvykius.

Štai, liepos 17 d. teko pastebėti žinia apie suruoštą iškilmes McKinley parke. Darčiau ir Girėno metinėms nuo tragiškos mirties paminėti. Prieš kiek laiko tame pačiame laikraštyje tilpo aprašymas apie antrąjį transatlantinį skridimą ir sykiu buvo įdėta trumpa lakūno Vaitkaus biografija.

"Drugo" ir "Evening American" skaitytojas

West Side. — K. Adomaitis pirkto biznio užėgą nuo J. Palonio, 2301 S. Oakley Ave.

Siemet futbolo rungtynėse su Latvija Lietuva liko laimėtoja — 2:0. Iš septyniolikos rungtynių su Latvija Lietuvai teko tik du laimėjimai, keturios išėjo lygiai, o Lietuva pralaimėjo 11 kartų.

Ar Jūs Esate Supančiotas — Ir su "sūrusiais" nervais — jaučiate ir pavargę — tik pusiau žmogus. Jeigu taip, štai yra geras tonikas, atkūniantis geresnę dieną.

Nuga-Tone

yra uždarinamas TONIKO, kurį Gydotojas Specialistas išrado, ir kuris dabar parduodamas visose vaistinėse. NUGA-TONE yra kombinacija tam tikrų tonikų alternatyvų, kurios stimuliuoja, atgaivina visus organus, duoda naują gyvenimą ir energiją. Jūs valgykite geriau — miegojite saldžiau. Tūkst. tūkst. vyrų ir moterų lapo pagelbėta. Triadimintys dienų traukimas už vieną dolerį, gaukite tikrai — garantuotas.

SVARBI PASKAITA

Cicero. — Šiandien, liepos 23 d. vakare, 8 valandą, parapijos svetainėje įvyks labai svarbi ir visiems lietuviams, ypač jaunimui, įdomi paskaita, kurią duos kun. P. Strakauskas, Lowell, Mass., lietuvių parapijos klebonas, Amerikoj gimęs ir augęs, linksmas ir užinteresuojantis kalbėtojas.

Visus, ypač jaunimą, raginu ateiti į parapijos svetainę ir pasiklausyti kaip čia augęs lietuvis kunigas vartoja lietuvių kalbą ir ja gvildena mūsų gyvenimo klausimus.

Kviečiu, ir raginu, visus šios kolonijos lietuvius, o ypač jaunimą, ateiti šį vakarą į parapijos svetainę. Įžangos nebus.

Vasara, tiesa, šilta. Bet ir vasaros laiką žmogus turi turėti ir pažinti savo gyvenimo siekį. Ne visuomet betiksliai leisti savo laiką.

Kun. H. J. Vaičiūnas,
Klebonas

GREITAI VAŽIAVO

Iš "Drugo" agentūros pirkusios laivakortes Jovaišaitės iš Brighton Park birželio 20 d. išvažiavo iš Amerikos; birželio 26 d. jau buvo Paryžiuje; Kauną pasiekė birželio 29 d. ir rado jau prasidėjusį Eucharistinį kongresą. Tūkstančiai žmonių su orkestrais, su gražiausiomis vėliavomis, jaunimas, vaikai ėjo procesijoje giedodami giesmes. Žaliam kalne buvo iškilmingos šv. Mišios.

Prie valgyklų reikėjo ilgai stovėti ir laukti eilės pavalgyti.

Labai gaila, kad mažai amerikiečių dalyvavo tame pirmame Lietuvos Eucharistiniam kongrese. Visos apeigos darė tokio įspūdžio, kad žmogus jautėsi laimingas esąs lietuvis katalikas.

Rašo, kad buvo Palangoje, Birutės kalne, kur takai, laiptai sutvarkyti gėlėmis labai gražiai ištaisyti. Buvo apsisistojusios naujam paviljone "Juraite", kuris moderniškai įrengtas. P-lės Jovaišaitės sveikina visus pažįstamus Chicagočius.

Kiekvieno kataliko turi būti didžiausias rūpestis, kad būtų stipri katalikiška spauda, kad ji pasiektų visus tikinčius ir kad nekatalikiškoji spauda būtų išmesta iš katalikų tempo.

APSAUGOS LIETUVOS DARBININKŲ SVEIKATĄ

Lig šiol Lietuvos pramonės darbininkai specialiais įstatymais buvo mažiau apsaugoti, negu kiti darbininkai. Matydama šį trūkumą, Lietuvos darbininkų vargus, Lietuvos valdžia, ėmėsi juos šalinti. Neseniai vidaus reikalų ministerija paruošė pramonės darbininkų samdos įstatymo pakeitimą. Tame įstatymo pakeitime daugiausiai dėmesį kreipiama į darbininkų medžiagines būklės grėsmes. Dabar ta pati ministerija paruošė taisyklės Lietuvos darbininkų sveikatai bei gyvybei apsaugoti.

Šiose taisyklėse yra numatyta kokios turi būti pramonės įmonėse darbo sąlygos, kad darbininkai nenukentėtų nei sanitarijos, nei higienos atžvilgiu. Tarp kitko pasakyta, kad uždarose įmonių patalpose kiekvienam dirbančiam turi būti išleisti nors po 10 kubinių metrų oro ir nors po 2 kvadratiniai metrai grindų. Tos patalpos, kuriose yra garų, minimos normos turi kenksmingų dulkių, dujų ar būti dar daugiau padidintos. Be to, patalpos turi būti dar taip įrengtos, kad gaisro pavojus atsitikimu, visi darbininkai galėtų laisvai ir kuo greičiausiai iš įmonės pasišalinti.

Žiemos metu pramonės įmonių patalpos turi būti gerai šildomos ir vėdinamos. Be kita ko turi būti naudojamos visos priemonės, kad garų, kaitalio ir mašinos nesudarytų darbininkams jokio pavojaus. Darbininkams, kuriems dėl darbo grėšia pavojus susižeisti akimis nuo garų, skysčių, skvelimų ir t.t., turi būti duodami apsaugos akiniai arba kaukės. Taip pat turi būti duodami chalatai, žiurštai, specialūs rūbai, jeigu jie reikalingi esant tam tikroms atliekamo darbo sąlygomis.

Be visų tų būtinųjų taisyklių dar numatyta, kad didesnėse įmonėse turi būti įrengtos patalpos su stalais ir suolais valgyklai, o reikalingi esant, ir karšto vandens. Čia pat turi būti priemonių pašildyti valgiui, pakankamai praustuvių su muilu ir rankšluosčiais bei spintelių rūbams ir maistui susidėti. Kiek-

vienoje įmonėje, kur yra pavojus susižeisti, turi būti spintelės su vaistais pirmajai pagalbai ir tvarstomoji medžiaga.

Šios taisyklės bus jau netrukus pradėtos įgyvendinti. Naujai steigiamose pramonės įmonėse jos bus iš karto reikalaujamos visos vykdyti, gi dabar veikiančiose jos bus vykdomos palaipsniui, kad galėtų būti suskubti padaryti reikiamus patalpų pertvarkymus.

Lig šiol įmonėse to visko beveik nebūdavo. Darbininkams būdavo sunkios darbo sąlygos, o iš jų nemažai reikalaujama. Dabar tam tikros Lietuvos įstaigos Lietuvos darbininkų medžiaginę ir dvasinę būklę yra labai susirūpinusios. Daroma visos pastangos užtikrinti Lietuvos darbininkams geresnį rytojų.

LIETUVA PUOŠIASI DIDINGAIS PAMINKLAIS

Savo laisvės atgavimui, savo didesniems žygiams, žygiams veikėjams, Lietuva pastatė ne vieną gražų, didingą paminklą. Šiandien Naumiesčio puošiasi ir didžiuojasi dr. V. Kudirkai kapitalistišku paminklu, širvintai jautriai išreiškia paminkle savo laisvės kovas. Paskutiniuoju laiku ir Raseiniai pastatė paminklą kukliam, tyliam darbininkui (tam pilkiam didvyriui, paprastam žemaičiui).

Ilgai sunkios vergijos kankintas žemaičių žemės sūnus viena ranka atsirėmęs ant sa-

vo sodybų simbolio — meškos, antrąją ugningai modamas šaukia: "šalin priešai iš žemaičių žemės. Aš šio krašto valdovas". Toliau, žemaitis narsiai kovoja dėl Vilniaus, dėl Klaipėdos ir karžygiškai gina Lietuvos laisvę.

Tai pagrindinė mintis to didingo paminklo, kurį taip iškilmingai neseniai atidengė Raseiniuose. Į iškilmes suplaukė iš visos Žemaitijos virš 25,000 žmonių. Čia atsilankė Lietuvos Prezidentas Antanas Smetona, Arkivyskupas - Metropolitas Juozas Skvireckas, ministrai ir daugybė kitų aukštųjų svečių. Tą pačią dieną Raseinių šauliai išpūdingai atšventė šaulių sąjungos 15 metų sukaktuves.

Paminklą pašventino Metropolitai Skvireckas, atidengė Prezidentas Smetona. Čia valstybės ir bažnyčios vadai pasakė ilgą ir reikšmingą kalbą, pabrėždami, kad Lietuvai netik šie paminklai reikalingi, bet nemažiau reikalingi ir jų dvasiniai paminklai, jų sielos kūryba. Šie paminklai auklėja tėvynės meilę, gi sielos paminklai, lietuviška kūryba stiprina mūsų valstybę.

LATVIAI MOKYTOJAI KLAIPĖDOJE

KLAIPĖDA. — Vakar ir užvakar Klaipėdos krašte lankė latvių mokytojų ekskursija. Ekskursija aplankė Nidą ir kitas Neringos vietas ir plačiau susipažino su Klaipėdos miestu ir apylinkėmis.

SIEMET NUMATYTA ISPARELIUOTI 285 DVARAI

Šių metų žemėtvarkos darbų vykdyti, žemės tvarkymo departamentas į 11 apygardų iškomandiravo 229 matininkus. Žemėtvarkos darbams apims per 152,000 ha faktinio žemės ploto. Žemėtvarkos darbai vietoje vadovaus 11 apygardos žemės tvarkytojų ir 18 jų padėjėjų. Bus tvarkomi 692 kaimai. Numatyta išparceliuoti 285 dvarų, ūkių, bei atskirų sklypų. Servitutai bus likviduojami 145 dvaruose. Reikia pažymėti, kad matininkai, be tiesioginių savo pareigų, laisvu laiku renka etnografinę medžiagą ir senienas, daro įdomesnių vietovių, pastatų, žmonių bei jų aprėdų nuotraukas.

Iš Londono į Euch. Kongresą Kaunan buvo atvykę apie 40 Anglijos lietuvių. Jiems vadovavo kun. Vl. Mažonas.

PLATINKITE "DRAUGĄ"

JOHN B. BORDEN

Lietuvės Advokatas

2201 W. Cermak Road

(West 22nd St.)

(Metropolitan State Bank Name)

Valandos Kasdien nuo 9 iki 5

Panėdžio, Seredos ir Pėtnyčių vakarais 6 iki 9

Telefonas CANal 1175

Namai: 6459 S. Rockwell St.

Telefonas REPUBLIC 9600

P. CONRAD

FOTOGRAFIAS

Atsidarė nuosavą, modernią studiją su Hollywood Avėsomis.

420 WEST 63rd ST.

Englewood 5840-5883

MARCIJONA WEIDMONIENĖ

(po tėvais Vaitkevičaitė)

Mirė Liepos 20, apie 12 val. dieną, sulaukus gilių senatvės. Kilo iš Raseinių apskr. Kražių parapijos.

Paliko didėliame nuilūdime dukterį Teklę Petruškevičienę, sūnų Klemensą, daug anūkių ir giminų.

Taipgi per ilgus metus priklausė prie draugų: Gyvojo Rožančiaus ir Tretininkų. Kūnas pašarvotas 2546 W. 69 st.

Laidotuvės įvyks Antradienyje, Liepos 24 d., 1934. Iš namų 8:30 val. bus atlydama į parapijos kapines. Marquette Park, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionės sielą. Po pamaldų bus nulydėta į šv. Kazimiero kapines.

Nuosirdžiai kviečiame visus gimus, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nulūdę Duktę, Sūnus ir Giminės.

Laidotuvės patarnauja graborius J. J. Bagdonas. Telef. Republic 3160.

PARDAVIMUI Krautuvė su 6 kambarių patogumu. Medinis namas. Randasi ant Halsted Street. Kaina \$3500. Box 405. "DRAUGAS". 2334 So. Oakley Ave., Chicago, Ill.

DIDELĖ ŽINIA

Iškraustome visą savo modelių aukštą ir sandarą po 14 kainos. \$25.000 stakos turi būti parduotas negrįžtamai žemomis kainomis. Lengvais išmokėjimais ar cash.

\$150.00 Seklyčių setai

\$29.45

\$145.00 Valgomų kambarių setai

\$29.45

\$98.00 Seklyčioms kaurai

\$19.50

\$150.00 Miegamųjų kamb. setai

\$29.85

Skalbimui mašinos

\$39.50

Elektrinės leidamės

\$89.50

Geležinės lovos: visų dydžių

\$3.95

Pilnos vatos matrasai

\$4.95

9x12 valokintai kaurai virtuvėms

\$3.98

\$50.00 gesinamieji pečiai

\$28.75

\$21.00 Inner spring matrasai

\$8.95

Šimtai kitų bargečių šiame didžiulame išpardavime. Atsiviešinkite didžiulą ir puikų rakandų krautuvę Bridgeporte. P-nas Joseph Jozaitis, vedėjas.

CENTRAL DISTRICT FURNITURE CO.

3621-23-25 South

Halsted St.

Atidara Antradi., ketvirtadi. ir šeštadienio vakarais iki 10 val.

Crane Coal Co.

5332 So. Long Ave.

Chicago, Ill.

TEL. REPUBLIC 6402

Katrinė perkate anglis iš draverių, išskite juos į CRANE COAL CO. Gausite geresnę anglį už mažiau pinigų. Pouchontas M. R. 4 tonai ar daugiau \$7.00 ton.

POPIERUOJAM ir PENTUOJAM

Atliekame visus namų dabinimo darbus. Darbas pigus ir užtikrintas. 1934 m. popierio rėlis — 5c.

JOSEPH AUGAITIS

1608 S. 50th Ave., Cicero, Ill.

TEL. Lafayette 6719

Phone Prospect 1354

EDWARD TROST

PAINTING and DECORATING

HARDWARE and PAINT STORE

3111 W. 63rd Str., Chicago

5 METŲ GARANTIJA Metai Apsaugos ant VISŲ MODELIŲ

Westinghouse

Westinghouse

Refrigerators

MOKESČIAI

LABAI MAŽI

NET TIK

20c į dieną!

Jos. F. Budrik, Inc.

3417-21 So. Halsted St. Tel. Blvd. 4705

BUDRIKO duodami lietuviški radio programai:

WCFL .970 k. nuo 1:00 iki 1:30 val. po p. nedėliomis

WAAF .920 k. nuo 1:30 iki 2:00 val. po p. nedėliomis

WHFC 1420 k. nuo 7:30 iki 8:30 val. vak. ketvergius

INSURANCE
NOTARY
PUBLIC

B.R. PIETKIEWICZ & C.
MORTGAGE BANKERS

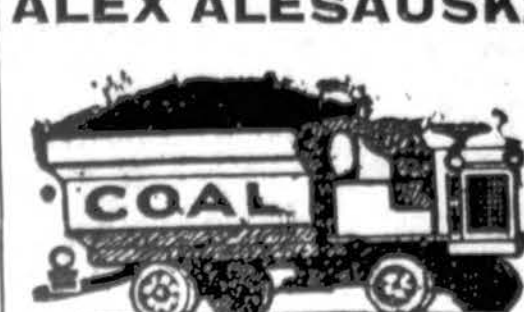
PERKAM
LIETUVIS-
KUS BONUS

REAL ESTATE — SIUNČIAM PINIGUS Į LIETUVĄ
LAIVAKORČIŲ AGENTŪRA

Prisirašykite į Mūsų Spulką. Teisingumu Pamatuotas Biznis

2608 WEST 47th STREET Tel. LAFayette 1083

ALEX ALEŠAUSKAS and SON

Furniture and Piano

Movers

Seniansias Lietuvis

Moveris Chicagoje

7100 SO. TALMAN ST.

7126 SO. ROCKWELL ST.

TEL. REPUBLIC 5099-6051

Mes parduodame anglis žemaisiomis kainomis. Pouchontas M. R. \$7.00 tonas.